

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2014/55/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 16 април 2014 година

относно електронното фактуриране при обществените поръчки

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В държавите членки съществуват и се използват понастоящем няколко глобални, национални, регионални и частни стандарта за електронни фактури. Нито един от тези стандарти не е доминиращ и повечето от тях не са оперативно съвместими едни с други.
- (2) Поради липсата на общ стандарт, когато насърчават използването на електронни фактури при обществените поръчки или ги въвеждат като задължително изискване, държавите членки разработват собствени технически решения, основани на специфични национални стандарти. Следователно броят на различните стандарти, съществуващи едновременно в различните държави членки, се увеличава и е вероятно в бъдеще да продължи да нараства.
- (3) Разнообразието от оперативно несъвместими стандарти води до прекомерна сложност, правна несигурност и допълнителни оперативни разходи за икономическите оператори, които използват електронни фактури в различни държави членки. Икономическите оператори, които желаят да извършват трансгранични дейности по възлагане на обществени поръчки, често трябва да спазват нов стандарт за електронно фактуриране всеки път когато навлизат на нов пазар. Различните правни и технически изисквания по отношение на електронните фактури представляват препятствия пред достъпа до пазара при трансграничните обществени поръчки и пречки пред търговията, тъй като те разколебават икономическите оператори да участват в трансгранични дейности по възлагане на обществени поръчки. Това ограничава основните свободи и оказва по този начин пряко въздействие върху функционирането на вътрешния пазар.
- (4) Вероятно тези пречки пред търговията в рамките на Съюза ще се увеличат в бъдеще, тъй като се разработват все повече оперативно несъвместими национални и частни стандарти и тъй като използването на електронни фактури при обществените поръчки става все по-широко разпространено или задължително в държавите членки.

⁽¹⁾ ОВ С 79, 6.3.2014 г., стр. 67.

⁽²⁾ Становище от 28 ноември 2013 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 11 март 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 14 април 2014 г.

- (5) Пречките пред трансграничната търговия, произтичащи от съвместното съществуване на няколко правни изисквания и технически стандарти за електронно фактуриране, както и от липсата на оперативна съвместимост, следва да бъдат премахнати или намалени. За да се постигне тази цел, следва да бъде разработен общ европейски стандарт за семантичен модел на данните за основните елементи на електронната фактура („европейски стандарт за електронно фактуриране“). Стандартът следва да определя и описва основните елементи, които трябва да се съдържат винаги в електронната фактура, като по този начин се улесняват изпращането и получаването на електронни фактури между системи, основани на различни технически стандарти. При условие че съществуващите национални технически стандарти не са в противоречие с настоящия европейски стандарт, те не следва да се заменят или използването им не следва да се ограничава от този стандарт, а следва да се запази възможността тези стандарти да продължат да се прилагат успоредно с европейския стандарт.
- (6) Като гарантира семантичната оперативна съвместимост и подобрява правната сигурност, настоящата директива ще насърчи въвеждането на електронното фактуриране при обществените поръчки, като по този начин държавите членки, възлагащите органи, възложителите и икономическите оператори ще могат да извлекат значителни ползи под формата на икономии, въздействие върху околната среда и намаляване на административната тежест.
- (7) Ползите от електронното фактуриране са най-големи, когато създаването, изпращането, предаването, получаването и обработването на фактурата могат да бъдат напълно автоматизирани. Поради тази причина единствено машинно четими фактури, които могат да бъдат обработвани от получателя автоматично и чрез цифрови технологии, следва да се разглеждат като съвместими с европейския стандарт за електронно фактуриране. Обикновен файл с изображение (image file) не следва да се смята за електронна фактура за целите на настоящата директива.
- (8) Целта на оперативната съвместимост е да може информацията да се представя и обработва по съгласуван начин от различните бизнес системи, независимо от използваните от тях технологии, приложения или платформи. Пълната оперативна съвместимост включва способността за оперативно взаимодействие на три отделни нива: по отношение на съдържанието на фактурата (семантично), използвания формат или език (синтактично) и начина на пренос на данните. Семантичната оперативна съвместимост предполага, че електронната фактура съдържа известно количество задължителна информация, като точният смисъл на обменяната информация се запазва и разбира по недвусмислен начин, независимо под каква форма тя е физически представена или предоставена. Синтактичната оперативна съвместимост предполага представянето на елементите на данните от електронната фактура във формат, който може да бъде обменен пряко между изпращача и получателя и може да бъде автоматично обработван. Синтактична оперативна съвместимост може да се постигне по два начина — или чрез използване на общ синтаксис, или чрез установяване на съответствие между различни видове синтаксис.
- (9) Използват се много видове синтаксис. Все по-често синтактичната оперативна съвместимост се постига чрез установяване на съответствие между тях. Този метод е ефективен, ако фактурата съдържа всички изисквани елементи на данните на семантично ниво и значението им е недвусмислено. Тъй като понастоящем това условие често не е изпълнено, е необходимо да се предприемат действия за осигуряване на оперативна съвместимост на семантично ниво. За да се опрости допълнително електронното фактуриране и да се намалят разходите, една от дългосрочните цели следва да бъде ограничаване на видовете използван синтаксис, за предпочитане чрез концентриране върху най-често използваните от тях.
- (10) Стандартизацията на електронното фактуриране допълва също така усилията за насърчаване на въвеждането на електронните обществени поръчки, както е отразено в съответните разпоредби на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.
- (11) В заключенията си от 28 — 29 юни 2012 г. и 24 октомври 2013 г. Европейският съвет посочи, че следва да се отдели първостепенно внимание на мерките, насочени към по-нататъшно развитие на трансграничната търговия онлайн и модернизацията на публичните администрации, включително чрез улесняване на прехода към електронно фактуриране и неговото бързо въвеждане.
- (12) В своята резолюция от 20 април 2012 г. Европейският парламент обърна внимание на разпокъсаността на пазара в резултат на националните разпоредби за електронно фактуриране, като подчерта съществените ползи от електронното фактуриране и изтъкна значението на правната сигурност и осигуряването на ясни технически условия и

⁽¹⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

⁽²⁾ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

отворени и оперативни съвместими решения за електронно фактуриране, основаващи се на общи законови изисквания, бизнес процеси и технически стандарти. Поради тези причини Европейският парламент призова електронното фактуриране при обществените поръчки да стане задължително преди 2016 г.

- (13) През октомври 2013 г. Многостранният европейски форум по електронното фактуриране, създаден с Решение на Комисията от 2 ноември 2010 г. ⁽¹⁾, единодушно прие препоръка относно използването на семантичен модел на данните с цел подпомагане на оперативната съвместимост при електронното фактуриране.
- (14) Настоящата директива следва да се прилага по отношение на електронните фактури, получени от възлагачи органи и възложители и издадени във връзка с изпълнението на договори, за които се прилага Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/25/ЕС. Настоящата директива следва да обхваща само електронните фактури, издадени от икономическия оператор, на когото е била възложена обществената поръчка или договора за концесия (главния изпълнител). Когато обаче държавите членки, съгласно член 71 от Директива 2014/24/ЕС и член 88 от Директива 2014/25/ЕС, предвиждат пряко плащане на подизпълнители, условията, които се определят в документите на обществената поръчка, следва да включват разпоредби дали да се използва електронно фактуриране при плащанията на подизпълнители. Следва да бъде пояснено, че когато се възлага договор на група икономически оператори, настоящата директива се прилага за електронните фактури, издадени от тази група и от индивидуалните икономически оператори.
- (15) Настоящата директива следва да се прилага и за случаите, когато плащането по договорите за концесия налага фактурите да бъдат издадени от икономическия оператор, на когото е бил възложен договорът за концесия. Понятието „концесии“ е определено в член 5, точка 1 от директива 2014/23/ЕС. Предметът на договорите за концесия е възлагане на строителство или услуги посредством концесия, като насрещната престация по договора се изразява в правото да се извършват строителството или услугите или това право, съчетано с плащане.
- (16) Настоящата директива се прилага в съответствие с разпоредбите на член 346 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Настоящата директива не се прилага за електронни фактури, издавани във връзка с изпълнението на договори (обявени за поверителни или придружени от специални мерки за сигурност), които са изключени от обхвата на Директива 2014/23/ЕС, Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС, по силата съответно на член 10, параграф 6, член 15, параграф 3 и член 24, параграф 3от посочените директиви. При същите условия в настоящата директива следва да бъде предвидено специално изключение за електронните фактури, издавани във връзка с изпълнението на такива договори (обявени за поверителни или придружени от специални мерки за сигурност), които попадат в обхвата на Директива 2009/81/ЕО.
- (17) Определенията, които се съдържат в настоящата директива, следва да са в съответствие със законодателството на Съюза в областта на обществените поръчки.
- (18) Комисията следва да прилага съответните разпоредби на Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, за да поиска от съответната европейска организация по стандартизация да разработи европейски стандарт за електронно фактуриране. Съгласно съответните разпоредби от Регламент (ЕС) № 1025/2012 решението на Комисията, с което се отправя такова искане, подлежи на процедурата по разглеждане, посочена в Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾.
- (19) Европейският стандарт за електронно фактуриране следва да се основава на съществуващите технически спецификации, разработени в рамките на европейски организации по стандартизация като CEN (CWA 16356-MUG и CWA 16562-CEN ВП), и следва да отчита други подходящи технически спецификации, разработени в рамките на международни организации по стандартизация като UN/CEFACT (СП v. 2.0) и ISO (финансова фактура въз основа на методология ISO 20022). При изпълнението на искането за стандартизация съответната европейска организация

⁽¹⁾ Решение на Комисията от 2 ноември 2010 г. за създаване на Многостранен европейски форум по електронното фактуриране (ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 13).

⁽²⁾ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагачи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

⁽³⁾ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

по стандартизация следва да вземе предвид и резултатите от широкомащабните пилотни проекти в рамките на програмата за подкрепа на политиката по линия на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации, както и техническите спецификации за електронно фактуриране на други органи и организации, които са широко използвани от деловите среди. Европейският стандарт за електронно фактуриране следва също да е съвместим със съществуващите стандарти за плащания, за да може да се извършва автоматично обработване на плащанията.

- (20) В искането си до съответната европейска организация по стандартизация Комисията следва да постави като изискване европейският стандарт за електронно фактуриране да бъде технологично неутрален, за да се избегне всякакво нарушаване на конкуренцията, да бъде съвместим със съответните международни стандарти за електронно фактуриране, за да се избегнат техническите бариери за достъп до пазара за доставчици от трети държави и да се улесни изпращането на електронни фактури от европейски доставчици на купувачи в трети държави, както и да бъде в съответствие с Директива 2006/112/ЕО на Съвета ⁽¹⁾. Тъй като в електронните фактури могат да се съдържат лични данни, Комисията следва също да изисква европейският стандарт за електронно фактуриране да е съобразен със защитата на личните данни в съответствие с Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и с принципите на защита на данните още при проектирането („data protection by design“), на пропорционалност и на свеждане на данните до минимум. Освен тези минимални изисквания в своето искане до съответната европейска организация по стандартизация Комисията следва да определи допълнителни изисквания за съдържанието на европейския стандарт за електронно фактуриране и краен срок за неговото приемане.
- (21) За да се гарантира, че малките и средните предприятия също могат да се възползват от електронното фактуриране при обществените поръчки, европейският стандарт за електронно фактуриране следва да създаде възможност за въвеждане на удобни за ползване системи за електронно фактуриране, а именно такива, които са разбираеми и лесни за ползване. В това отношение следва да бъде отчетен по-конкретно и фактът, че малките и средните предприятия, както и по-малките възлагачи органи и възложители разполагат с ограничен персонал и ограничени финансови средства.
- (22) Европейският стандарт за електронно фактуриране следва да е подходящ за използване и при търговски сделки между предприятия. Във връзка с това, за да се даде възможност на частните икономически оператори да използват новия стандарт в икономическите отношения помежду си, Комисията следва да гарантира, че стандартът се разработва по начин, който го прави подходящ за използване и в други области извън сферата на обществените поръчки.
- (23) Фактурите, издавани в различните стопански сектори, могат да изискват включването на специфична за тези сектори информация. Въпреки това всички фактури следва да съдържат ограничен брой общи стандартни елементи. Наличието на тези елементи е необходимо, за да може да се провери дали фактурата отразява правилно съответстващата стопанска сделка и да се гарантира, че фактурата е действителна от правна гледна точка. Списък на такива елементи, които се изискват за целите на ДДС, се съдържа в Директива 2006/112/ЕО. Европейският стандарт за електронна фактура следва да съответства на тези елементи на фактурите.
- (24) Европейският стандарт за електронно фактуриране следва да определи семантични елементи на данните, отнасящи се в частност до допълнителни данни за продавача и купувача, идентификатори на процеса, елементи на фактурата, подробни данни за позициите във фактурата, информация за доставките и данни за плащането и неговите условия. Основните елементи на електронната фактура следва да бъдат включени във всяка електронна фактура. Това ще осигури ясното и еднакво прилагане на електронното фактуриране.
- (25) Въпреки че следва да се запази възможността изпращачът на електронната фактура да гарантира автентичността на произхода и достоверността на съдържанието на фактурата по различни начини, включително чрез електронен подпис, с оглед да се осигури съответствие с Директива 2006/112/ЕО, европейският стандарт за електронно фактуриране не следва да съдържа като елемент изискване за електронен подпис.
- (26) С цел да се избегнат прекомерните разходи и прекомерната тежест за възлагачите органи и възложителите, към съответната европейска организация по стандартизация следва да се отправи искане да състави списък с ограничен брой видове синтаксис, които са съвместими с европейския стандарт за електронно фактуриране. Този списък не следва да включва европейския стандарт за електронно фактуриране. Посочените видове синтаксис трябва вече

⁽¹⁾ Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

широко и успешно да се използват от икономическите оператори и възлагашите органи. За да се улесни и ускори изпълнението от страна на държавите членки, от съответната европейска организация по стандартизация следва да се изисква да предостави подходящи връзки по отношение на синтаксиса между европейския стандарт за електронно фактуриране и всички включени в списъка видове синтаксис. Връзките по отношение на синтаксиса са насоки за начина, по който стандартът може да бъде представен в различните видове синтаксис. Тази стандартизационна цел следва да допълни европейския стандарт за електронно фактуриране и списъка на видовете синтаксис.

- (27) За да се улесни използването на европейския стандарт за електронно фактуриране, от европейската организация по стандартизация следва също така да се изиска да изготви насоки относно оперативната съвместимост на преноса на данните. Тези насоки не следва да бъдат част от европейския стандарт за електронно фактуриране, нито да са задължителни за възлагашите органи и възложителите.
- (28) Преди въвеждането в държавите членки на европейския стандарт за електронно фактуриране, практическото прилагане на стандарта следва да бъде изпробвано в достатъчна степен. Тази оценка следва да се направи по време на изработването на стандарта. Оценката следва да включва крайни потребители и следва да е насочена по-конкретно към аспектите на практичност и удобство при ползването, както и да демонстрира, че стандартът може да се прилага по икономически изгоден и пропорционален начин.
- (29) Когато европейският стандарт за електронно фактуриране и списъкът на видовете синтаксис, съответстващи на този стандарт, изготвени от съответната европейска организация по стандартизация, отговарят на изискванията, които се съдържат в искането на Комисията до европейската организация по стандартизация, и когато стандартът е бил подложен на изпробване, в *Официален вестник на Европейския съюз* следва да се публикуват референтният номер на този европейски стандарт за електронно фактуриране и списъкът на видовете синтаксис.
- (30) Разпоредбите относно разработването на стандарта и на други стандартизационни документи, определени в настоящата директива, са в съответствие с разпоредбите на Регламент № 1025/2012. При все това, като се имат предвид специфичните особености на настоящата директива, е целесъобразно да се предвиди решенията за публикуване, за непубликуване или за публикуване с ограничения на референтния номер на стандарта и списъка на видовете синтаксис да се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане. Това обаче не засяга прилагането на съответните разпоредби от Регламент (ЕС) № 1025/2012 относно официалните възражения срещу хармонизираните стандарти.
- (31) Европейските организации по стандартизация правят редовен преглед на стандартите и ги актуализират с цел да се постигне съответствие с технологичното развитие. Тъй като това развитие в сектора на ИКТ е твърде бързо, Комисията следва да може също да поиска от съответната европейска организация по стандартизация да направи преглед на европейския стандарт за електронно фактуриране и да го актуализира, за да се вземе предвид посоченото развитие и да се осигури постоянна оперативна съвместимост.
- (32) За да отговори на технологичното развитие или изискванията на пазара, Комисията следва да може да приема актове за изпълнение за прегледа и актуализирането на списъка на видовете синтаксис. В случай на необходимост от по-сложни адаптации Комисията следва също да може да изисква от съответната европейска организация по стандартизация да прави преглед на списъка на видовете синтаксис и да го актуализира.
- (33) Когато Комисията счете за необходимо да осигури пълна и постоянна оперативна съвместимост, да се съобрази с технологичното развитие или да ограничи броя на видовете синтаксис, които да се използват, тя следва да може да преразгледа вече публикуван списък с видове синтаксис. При това Комисията следва да вземе предвид списъка на видовете синтаксис, който е съставен, преразглеждан и актуализиран от съответната европейска организация по стандартизация.
- (34) При изтичането на сроковете за транспониране, определени в настоящата директива, възлагашите органи и възложителите следва да са задължени да получават и обработват електронни фактури, които са съвместими с европейския стандарт за електронно фактуриране и с който и да е от видовете синтаксис в публикувания от Комисията списък в *Официален вестник на Европейския съюз*. Следователно възлагашите органи и възложителите не следва да отказват електронни фактури, които отговарят на посочените по-горе условия, единствено на основание, че не са спазени изисквания, различни от изрично предвидените в настоящата директива (например национални или специфични отраслови изисквания, или всякакви допълнителни технически изисквания). Други задължителни основания за отказ, като тези, които са във връзка с условия по договор, обаче не следва да бъдат засегнати от това задължение. Възлагашите органи и възложителите следва във всички случаи да запазят правото си преди плащането на фактурата да проверят дали съдържанието на електронната фактура отразява правилно всички подробности на стопанската сделка (например дали сумата по фактурата е вярна) и дали фактурата е адресирана до правилния получател. Задължението да не се отказват електронни фактури съгласно настоящата директива не засяга Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (ОВ L 48, 23.2.2011 г., стр. 1).

- (35) Настоящата директива следва да задължава единствено получателите на фактура, т.е. възлагащите органи, централните органи за покупки и възложителите, да приемат и обработват електронни фактури. Настоящата директива не следва да засяга правото на изпращача на фактурата да избира между представянето на фактурата в съответствие с европейския стандарт за електронно фактуриране, съгласно национални или други технически стандарти, или на хартиен носител. Настоящата директива обаче не следва да възпрепятства държавите членки да определят, че в рамките на обществените поръчки могат да се представят само електронни фактури. Когато изпращачът реши да представи фактура, като използва европейския стандарт за електронно фактуриране, задължението на получателя за получаване и обработка на фактурата следва да се прилага само ако тя използва един от видовете синтаксис, включени в публикувания от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз* списък на видовете синтаксис. Това не следва да засяга възможността изпращачът да използва услугите на трета страна, за да осъществи връзка между собствения си синтаксис и един от видовете синтаксис, включени в списъка.
- (36) Беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и на 11 ноември 2013 г. ⁽²⁾ той даде становището си. В становището си той публикува препоръки за гарантиране на достатъчна защита на данните при прилагането на настоящата директива. Посочените препоръки следва да се вземат под внимание при разработването на европейския стандарт за електронно фактуриране и при обработката на личните данни от страна на възлагащите органи и възложителите. По-специално, следва да бъде ясно посочено, че съществуващите закони за защита на данните се прилагат и в сферата на електронното фактуриране и че публикуването на лични данни за целите на прозрачността и отчетността трябва да бъде съобразено по адекватен начин със защитата на правото на личен живот.
- (37) Тъй като Директива 2006/112/ЕО съдържа правила, свързани с фактурирането, включително електронното фактуриране, връзката ѝ с настоящата директива следва да бъде изяснена. Настоящата директива си поставя различна цел, има различен обхват на приложение в сравнение с Директива 2006/112/ЕО и поради това не засяга разпоредбите относно използването на електронни фактури за целите на ДДС, които се съдържат в нея. По-специално член 232 от Директива 2006/112/ЕО урежда отношенията между търговските партньори и има за цел да гарантира, че използването на електронни фактури от изпращача не може да бъде наложено на получателя. Това обаче не следва да засяга правото на държавите членки да въведат задължение за възлагащите органи и възложителите да получават електронни фактури при определени условия.
- (38) С цел да се даде възможност на възлагащите органи и възложителите внимателно да подготвят и предприемат техническите мерки, които вследствие на създаването на европейски стандарт за електронно фактуриране и одобряването на списъка на видовете синтаксис са необходими, за да се съобразят с настоящата директива, и като се има предвид необходимостта от бързо въвеждане на електронното фактуриране, следва да е обосновано да се определи срок за транспониране на директивата от 18 месеца след публикуването на референтния номер на европейския стандарт за електронно фактуриране и на списъка на видовете синтаксис в *Официален вестник на Европейския съюз*. Чрез дерогация от този общ срок за транспониране и с цел да се улесни въвеждането на електронното фактуриране за някои възлагащи органи, като например местните и регионалните възлагащи органи и публични предприятия, държавите членки следва да могат да отложат прилагането на настоящата директива за нецентралните възлагащи органи и възложители до 30 месеца след публикуването на референтния номер на европейския стандарт за електронно фактуриране и на списъка на видовете синтаксис в *Официален вестник на Европейския съюз*. Възможността да се отложи прилагането на изискванията на настоящата директива не следва да се прилага за централните органи за покупки.
- (39) За да се улесни изпълнението на изискванията на настоящата директива за възлагащите органи и възложителите, Комисията следва да направи необходимото държавите членки да са изцяло и редовно информирани за напредъка на работата по разработването на стандарта и свързаните с него стандартизационни документи, която ще бъде предприета от съответните европейски организации по стандартизация. Това следва да даде възможност на държавите членки да започнат необходимата подготвителна работа с оглед приключване на изпълнението в рамките на договорените срокове.
- (40) Тъй като възлагащите органи и възложителите ще бъдат в състояние да приемат електронни фактури, които са съвместими със стандарти, различни от европейския стандарт за електронно фактуриране, както и фактури на хартиен носител, освен ако не е предвидено друго в националното законодателство, настоящата директива не поражда никакви допълнителни разходи или тежест за предприятията, включително микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽³⁾. Освен това Комисията и държавите членки

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ С 38, 8.2.2014 г., стр. 2.

⁽³⁾ Препоръка на Комисията 2003/361/ЕО от 6 май 2003 г. относно определянето за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

следва да положат всички възможни усилия, за да сведат до минимум разходите, свързани с европейския стандарт за електронно фактуриране, за неговите потребители, и по-специално за микро-, малките и средните предприятия, така че да се улесни въвеждането на този стандарт в рамките на Европейския съюз.

- (41) При изпълнението на настоящата директива държавите членки следва да вземат предвид потребностите на малките и средните предприятия и на по-малките възлагачи органи и възложители, и да предоставят необходимата подкрепа на всички възлагачи органи, възложители и доставчици, за да може да се използва новият европейски стандарт за електронно фактуриране. Освен това следва да се предвидят мерки за обучение, по-специално за малките и средните предприятия.
- (42) За да се улеснят техническите и процедурни адаптации, които трябва да бъдат предприети от всички страни, участващи в процеса на възлагане на обществени поръчки, за да се гарантира успешното изпълнение на настоящата директива, държавите членки следва по възможност да осигурят подпомагане от структурните фондове за всички отговарящи на изискванията възлагачи органи, възложители и малки и средни предприятия.
- (43) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящата директива, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия по отношение на изготвянето, ограничаването и преразглеждането на списъка на видовете синтаксис. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. За приемането на актове за изпълнение относно списъка на видовете синтаксис следва да се използва процедурата по разглеждане, тъй като те са предназначени да улесняват прилагането на европейския стандарт за електронно фактуриране и да осигуряват оперативна съвместимост и бърза реакция по отношение на технологичното развитие. Процедурата по разглеждане следва да се използва и за приемането на актове за изпълнение във връзка с възраженията срещу европейския стандарт за електронно фактуриране, като се има предвид, че посочените актове биха могли да имат последици за задължението за получаване и обработка на електронни фактури.
- (44) Доколкото целите на настоящата директива, а именно премахването на пазарните бариери и пречки пред търговията, които произтичат от наличието на различни национални правила и стандарти, и осигуряването на оперативна съвместимост не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а следователно могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Обхват

Настоящата директива се прилага по отношение на електронните фактури, издавани във връзка с изпълнението на договори, за които се прилага Директива 2009/81/ЕО, Директива 2014/23/ЕС, Директива 2014/24/ЕС или Директива 2014/25/ЕС.

Настоящата директива не се прилага по отношение на електронните фактури, издавани във връзка с изпълнението на договори, попадащи в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, когато възлагането на обществената поръчка и изпълнението на договора са обявени за поверителни или трябва да бъдат придружени от специални мерки за сигурност в съответствие с действащите в държавата членка закони, подзаконови или административни разпоредби, и при условие че държавата членка е определила, че мерки с по-малка степен на намеса не могат да гарантират защитата на засегнатите основни интереси.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „електронна фактура“ означава фактура, която е издадена, предоставена и получена в структуриран електронен формат, който позволява автоматичното ѝ електронно обработване;
- 2) „основни елементи на електронната фактура“ означава набор от съществени елементи на информацията, които трябва да се съдържат в електронната фактура, за да се осигури трансгранична оперативна съвместимост, включително необходимата информация, за да се гарантира спазването на правните изисквания;
- 3) „семантичен модел на данните“ означава структуриран и логически взаимосвързан набор от термини и техните значения, които определят основните елементи на електронната фактура;

- 4) „синтаксис“ означава машинно четим език или диалект, който се използва за представяне на елементите на данните, съдържащи се в електронната фактура;
- 5) „връзки по отношение на синтаксиса“ означава насоки за начина, по който семантичният модел на данните за електронната фактура може да бъде представен в различните видове синтаксис;
- 6) „възлагащи органи“ означава възлагащи органи съгласно определенията в член 1, точка 17 от Директива 2009/81/ЕО, член 6, параграф 1 от Директива 2014/23/ЕС и член 2, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/24/ЕС;
- 7) „нецентрални възлагащи органи“ означава нецентрални възлагащи органи съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 3 от Директива 2014/24/ЕС;
- 8) „централен орган за покупки“ означава централен орган за покупки съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 16 от Директива 2014/24/ЕС;
- 9) „възложители“ означава възложители съгласно определенията в член 1, точка 17 от Директива 2009/81/ЕО, член 7, параграфи 1 и 2 от Директива 2014/23/ЕС и член 4, параграф 1 от Директива 2014/25/ЕС;
- 10) „международен стандарт“ означава международен стандарт, както е определен в член 2, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1025/2012;
- 11) „европейски стандарт“ означава европейски стандарт, както е определен в член 2, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1025/2012.

Член 3

Създаване на европейски стандарт

1. Комисията отправя искане към съответната европейска организация по стандартизация да изготви европейски стандарт за семантичен модел на данните за основните елементи на електронната фактура („европейски стандарт за електронно фактуриране“).

Комисията изисква европейският стандарт за електронно фактуриране да отговаря най-малко на следните критерии:

- да бъде технологично неутрален,
- да бъде съвместим със съответните международни стандарти за електронно фактуриране,
- да взема под внимание необходимостта от защита на личните данни в съответствие с Директива 95/46/ЕО, подхода за защита на личните данни още при проектирането, както и принципите на пропорционалност, свеждане на данните до минимум и ограничаване до предвидената цел,
- да съответства на разпоредбите на Директива 2006/112/ЕО,
- да позволява въвеждането на практични, удобни за ползване, гъвкави и икономически изгодни системи за електронно фактуриране,
- да отчита специфичните потребности на малките и средните предприятия, както и на нецентралните възлагащи органи и възложители,
- да бъде подходящ за използване при търговски сделки между предприятия.

Комисията отправя искане към съответната европейска организация по стандартизация да предостави списък с ограничен брой видове синтаксис, които са съвместими с европейския стандарт за електронно фактуриране, подходящи връзки по отношение на синтаксиса и насоки относно оперативната съвместимост на преноса на данните, с цел да се улесни използването на този стандарт.

Исканията се приемат в съответствие с процедурата, предвидена в член 10, параграфи 1 — 5 от Регламент (ЕС) № 1025/2012.

Като част от дейността по разработването на стандарта от съответната европейска организация по стандартизация и в рамките на срока, посочен в параграф 2, стандартът се изпробва по отношение на практическото си приложение за крайния потребител. Комисията запазва цялостната отговорност по отношение на процеса на изпробване и гарантира, че по време на изпробването се отделя специално внимание на спазването на критериите за практичност, удобство за ползване и евентуални разходи за въвеждане в съответствие с параграф 1, втора алинея. Комисията представя доклад за резултатите от изпробването на Европейския парламент и на Съвета.

2. Когато европейският стандарт за електронно фактуриране, изготвен в съответствие с искането по параграф 1, отговаря на посочените изисквания и когато е приключил етапът на изпробване в съответствие с петата алинея от параграф 1, Комисията публикува референтния номер на стандарта в *Официален вестник на Европейския съюз* заедно със списъка на ограничен брой видове синтаксис, изготвен в съответствие с искането по параграф 1. Това публикуване приключва до 27 май 2017 г.

Член 4

Официални възражения срещу европейския стандарт

1. В случаите, когато държава членка или Европейският парламент счете, че европейският стандарт за електронно фактуриране и списъкът на видовете синтаксис не отговарят изцяло на изискванията по член 3, параграф 1, държавата членка или Европейският парламент информира Комисията за това, като представя подробни обяснения, и Комисията решава:

- а) да публикува, да не публикува или да публикува с ограничения референтния номер на европейския стандарт за електронно фактуриране и списъка на съответните видове синтаксис в *Официален вестник на Европейския съюз*;
- б) да запази, да запази с ограничения или да заличи референтния номер на европейския стандарт за електронно фактуриране и списъка на съответните видове синтаксис в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Комисията публикува на своята интернет страница информация за европейския стандарт за електронно фактуриране и списъка на видовете синтаксис, предмет на посоченото в параграф 1 решение.

3. Комисията информира съответната европейска организация по стандартизация за решението, посочено в параграф 1, и при необходимост изисква преразглеждане на европейския стандарт за електронно фактуриране или на списъка на съответните видове синтаксис.

4. Решението, посочено в параграф 1, букви а) и б) от настоящия член, се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 10, параграф 2.

Член 5

Запазване и по-нататъшно разработване на европейския стандарт и на списъка с видовете синтаксис

1. За да се вземе предвид технологичното развитие и да се осигури пълна и постоянна оперативна съвместимост в областта на електронното фактуриране при обществените поръчки, Комисията може:

- а) да актуализира или преразглежда европейския стандарт за електронно фактуриране;
- б) да актуализира или преразглежда списъка на видовете синтаксис, публикуван от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Когато Комисията реши да предприеме действието, посочено в параграф 1, буква а), тя отправя искане до съответната европейска организация по стандартизация. Това искане се отправя съгласно процедурата, посочена в член 3, параграф 1 без да се прилагат сроковете, предвидени там.

3. Член 4 се прилага за всяка актуализация или всяко преразглеждане, предприети в съответствие с параграф 1, буква а).

4. Когато Комисията реши да предприеме действието, посочено в параграф 1, буква б), тя прави това в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 10, параграф 2 или като отправи искане до съответната европейска организация по стандартизация. Това искане се отправя съгласно процедурата, посочена в член 3, параграф 1, без да се прилагат сроковете, предвидени там.

Член 6

Основни елементи на електронната фактура

Сред основните елементи на електронната фактура са:

- а) идентификатори на процеса и на фактурата;
- б) период на фактурата;
- в) данни за продавача;
- г) данни за купувача;
- д) данни за платеца;
- е) данни за данъчния представител на продавача;

- ж) референтен номер на договора;
- з) данни за доставката;
- и) инструкции относно плащането;
- й) информация за отстъпките или таксите;
- к) информация за позициите във фактурата;
- л) обща сума на фактурата;
- м) разбивка за целите на ДДС.

Член 7

Получаване и обработка на електронни фактури

Държавите членки гарантират, че възлагащите органи и възложителите получават и обработват електронни фактури, които са съвместими с европейския стандарт за електронно фактуриране, чийто референтен номер е публикуван в съответствие с член 3, параграф 2, както и с някой от видовете синтаксис в списъка, публикуван в съответствие с член 3, параграф 2.

Член 8

Защита на данните

1. Настоящата директива не засяга приложимото право на Съюза и национално право относно защитата на данните.
2. Ако в правото на Съюза или в националното право не е предвидена друга разпоредба в обратния смисъл и без да се засягат изключенията и ограниченията, предвидени в член 13 от Директива 95/46/ЕО, личните данни, получени за целта на електронното фактуриране, могат да се използват само за тази цел или за съвместими с него цели.
3. Държавите членки гарантират, без да се засягат изключенията и ограниченията, предвидени в член 13 от Директива 95/46/ЕО, че условията за публикуване, с цел прозрачност и отчетност, на лични данни, събрани във връзка с електронното фактуриране, са в съответствие с целите на публикуването и с принципа за защита на правото на личен живот.

Член 9

Използване на електронни фактури за целите на ДДС

Настоящата директива не засяга разпоредбите на Директива 2006/112/ЕО.

Член 10

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 11

Транспониране

1. Държавите членки приемат, публикуват и прилагат законовите, подзаконовите и административните мерки, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от 27 ноември 2018 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези мерки.
2. Чрез дерогация от параграф 1, не по-късно от 18 месеца след публикуването на референтния номер на европейския стандарт за електронно фактуриране в *Официален вестник на Европейския съюз*, държавите членки приемат, публикуват и прилагат разпоредбите, необходими за спазване на задължението по член 7 за получаване и обработка на електронни фактури.

Държавите членки могат да отлагат прилагането, посочено в първа алинея, по отношение на нецентралните си възлагащи органи и възложители най-късно до 30 месеца след публикуването на референтния номер на европейския стандарт за електронно фактуриране в *Официален вестник на Европейския съюз*.

След публикуването на референтния номер на европейския стандарт за електронно фактуриране, Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* крайната дата за привеждане в действие на посочените в първа алинея мерки.

3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 12

Преглед

Комисията прави преглед на въздействието на настоящата директива върху вътрешния пазар и въвеждането на електронното фактуриране при обществените поръчки и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета в рамките на три години от крайния срок за максималното отлагане, определен за нецентралните органи в член 11, параграф 2, втора алинея. По целесъобразност докладът се придружава от оценка на въздействието, свързана с необходимостта от по-нататъшни действия.

Член 13

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 14

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 16 април 2014 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
D. KOURKOULAS
